

Stimate domnule Secretar de Stat Tudor Prisecaru,

CNCS a analizat cu atenție structura propunerii de buget pe anul 2013, prezentată de reprezentanții UEFISCDI în data de 1.04.2013.

Examinând bugetul propus pentru finanțarea fiecărui program de cercetare, am constatat subfinanțarea competițiilor de proiecte și un dezechilibru major în structura bugetului: în timp ce pentru programul Resurse Umane și proiectele din competițiile PCCE2008 și PCE2012 se preconizează o finanțare integrală, pentru competițiile PCE2011 și PCCE2012 se propune o finanțare de doar 41.5, respectiv 50%, din bugetele aferente contractate, deși acestea au cel mai mare potențial de a produce rezultate științifice cu relevanță internațională și includ o componentă importantă de resurse umane.

În condițiile în care România nu se află în criză economică iar bugetul cercetării (și al PNII) pe anul 2013 este mai mare decât cel al anului 2012, considerăm că subfinanțarea competițiilor de proiecte și reducerile de 58.5% și 50% ale bugetelor competițiilor PCE2011 și PCCE2012 sunt nejustificate și vor fi greu de explicat comunității științifice. Mai mult, se preconizează lansarea unei noi competiții de tip Parteneriate (PCCA 2013 este în dezbateri publică). Considerăm că, dacă vor fi aplicate, aceste reduceri vor avea efecte dramatice asupra desfășurării proiectelor după cum urmează:

1. Pentru cele mai multe dintre acestea, mai ales pentru cele cu caracter experimental, reducerile cu 58.5% și 50% nu sunt gestionabile. Îndeplinirea obiectivelor asumate inițial va fi semnificativ afectată, astfel încât proiectele vor fi compromise în totalitate;

2. Pentru proiectele din categoria amintită anterior, sumele de bani alocate în anii precedenți vor fi practic irosite;

3. Diferența mare între reducerile operate la diferite programe poate genera impresia că alegerea competițiilor cu cele mai mari reduceri de buget s-a făcut fie în mod arbitrar, fie intenționat, inducând frustrare și nemulțumire în comunitatea științifică. Aceste reduceri aparent „direcționate” ar transmite un semnal extrem de negativ, anume că cercetarea fundamentală din România este în acest moment abandonată prin subfinanțare.

4. Abaterea foarte mare de la principiul continuității și predictibilității finanțării va induce perturbări majore în comunitatea științifică, prin degradarea resursei umane, prin demotivarea cercetătorilor și prin instalarea unui climat de neîncredere totală în sistemul național de finanțare, care vor duce la plecarea din țară a multor cercetători valoroși.

Ar fi a doua oară în istoria recentă a României când au loc contractări ale unor programe de cercetare finanțate de stat, în care statul nu își onorează promisiunile, pe de o parte, dar clamează dezvoltarea și menținerea unei resurse umane performante în acest domeniu cheie al societății, fără să facă eforturi suficiente în acest sens, pe de altă parte.

Pentru echilibrarea structurii bugetului și salvarea proiectelor din competițiile PCE2011 și PCCE2012 propunem o soluție cu două componente:

1. Suplimentarea bugetului pentru aceste doua competiții, astfel încât reducerea finanțării să nu depășească 40% din bugetul prevăzut inițial;

2. Reducerea cu 20% a bugetelor și pentru competițiile aflate în derulare sau în faza de precontractare și redirecționarea sumelor economisite spre competițiile PCE2011 și PCCE2012. Estimările noastre sugerează că, împreună cu o suplimentare a bugetului total, astfel poate fi asigurată o finanțare de aproximativ 60% din bugetele inițial prevăzute pentru proiectele din competițiile PCE2011 și PCCE2012. Această propunere pornește de la premiza că o reducere de 20% a bugetului unui proiect poate fi gestionată fără a fi compromisă atingerea obiectivelor stabilite inițial.

Menționăm de asemenea că orice reducere de buget trebuie să se facă în acord cu prevederile Pachetului de Informații, capitolul „Rectificări bugetare”, pagina 6, aprobat prin [decizia ANCS nr. 9536/2011](#). De asemenea, considerăm că rata de succes pentru competițiile PD, TE și PCE 2012 trebuie să fie aceeași pentru toate cele trei instrumente de finanțare.

Sperăm că aceste propuneri pot constitui baza unui dialog constructiv în care competențele noastre reunite să aducă cea mai bună soluție pentru stabilirea unui buget mai echilibrat pentru anul 2013.

Cu deosebită stimă,

CNCS

Aprilie 2013